

INLEIDING

Sinds het academiejaar 2016-2017 is de bacheloropleiding verpleegkunde een vierjarige opleiding. De afgestudeerde bachelors in de verpleegkunde zijn, vanaf juli 2019, breed opgeleid. Specialisaties worden ingebed in de generieke vierjarige opleiding. De gespecialiseerde afstudeerrichtingen, evenals de bachelor na bachelor 'sociale verpleegkunde', verdwijnen. De eventueel noodzakelijke specialisatie gebeurt op het einde van de opleiding via een aanbod van keuzevakken, de focus van de bachelorproef en de (uitgebreide) contractstage.

Studenten verpleegkunde lopen stage in de verschillende opleidingsfasen. Alle stageperioden tijdens de volledige studieloopbaan zijn van belang. In het laatste jaar kan een student met de contractstage gedurende een lange periode (400u/11 weken) in één regio Kind & Gezin (K&G) of één centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) werken. Naar het einde toe mag hij/zij de volle verantwoordelijkheid als verpleegkundige op zich nemen. We zijn ons er van bewust dat de begeleiding van studenten een belangrijke bijdrage levert in het voorbereiden van verpleegkundigen op hun later werkveld. Anderzijds brengen deze stagiairs er nieuwe ontwikkelingen in opleiding, preventie, zorg... binnen.

Het nieuwe decreet Leerlingenbegeleiding (1/9/18) biedt verpleegkundigen de kans om een eigen herkenbare rol op te nemen in de jeugdgezondheidszorg (JGZ), de preventieve gezondheidszorg voor de jeugd in Vlaanderen.

Kind en Gezin zit volop in transitie naar zelforganisatie. Tegelijkertijd zijn er in de regioteams, die nu lokale teams genoemd worden, een aantal functies bijgekomen. Naast de verpleegkundige en de gezinsondersteuner functioneren er nu ook een psychopedagogische werker, een sociaal werker, een relatiebeheerder en een intersectorale medewerker. Er is ook voorzien in een administratieve en logistieke ondersteuning door een administratief medewerker. Het is dus een beetje zoeken voor alle medewerkers om zich te positioneren. Het is belangrijk dat de student een zicht krijgt op het geheel van de activiteiten, uitgevoerd door de verschillende soorten medewerkers. Dus ook van de vrijwilliger en de CB-arts. Binnen elk team zijn er medewerkers die de rol van stagebegeleiding hebben opgenomen. Momenteel is Kind en Gezin zoekende hoe deze rol kan ondersteund worden.

Werkgroep resultaat

Verpleegkundigen binnen CLB GO!¹ gebruikten dit scharniermoment om na te denken over het stagelopen in CLB, met name over wat studenten verpleegkunde leren en wat dit betekent in de JGZ? Op hun product bouwde een groep verpleegkundigen, werkzaam binnen onderwijs, K&G en CLB, verder en werkte samen aan de organisatie van een 'denk- en inspiratiedag stage in JGZ'.

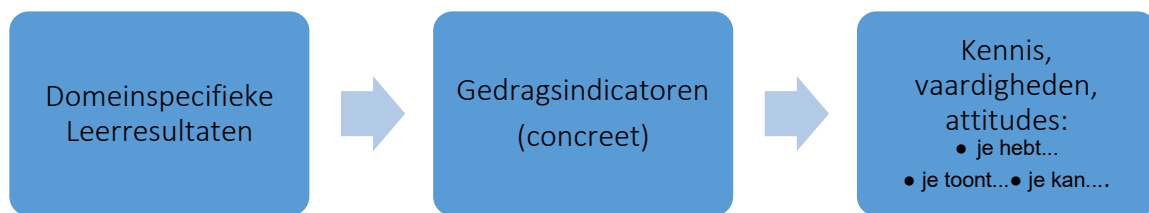
Het gemeenschappelijk doel was om de verbinding tussen de bacheloropleiding verpleegkunde en het werkveld van de verpleegkundige in K&G/CLB inzichtelijk te maken. Welke taken kan de verpleegkundige in K&G/CLB opnemen, waarom voert zij/hij bepaalde taken uit en vanuit welke basishouding geeft zij/hij deze vorm?

---

¹ Hadewig Dوسفel, Kelly Everaert, Lien Gijsen, Stefanie Termote, Monica Bulcke

In dit document wordt vertrokken van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR)² en de door de Vlaamse Hogescholen Raad (VLHORA) geformuleerde bijhorende gedragsindicatoren³. Gebruikmakend van het 'stageboek verpleegkunde'⁴, geïnspireerd op het profiel van de jeugdverpleegkundige⁵ en aangevuld met de input van verpleegkundigen tijdens de 'denk- en inspiratiedag stage in JGZ', krijgen de DLR en bijhorende gedragsindicatoren een vertaling naar de verpleegkundige in K&G/CLB.

Het profiel van de jeugdverpleegkundige maakt gebruik van de ordening volgens de CanMEDS⁶ rollen. De koppeling tussen DLR en CanMeds en bijhorende kernbegrippen wordt gemaakt in het stageboek en is ook opgenomen in dit document. Verdere uitwerking van de kernbegrippen in kennis, vaardigheden en attitude kan je consulteren in het document BachelorNursing2020⁷

Bij het opstellen van het document is geen volledigheid nagestreefd. Het is bedoeld als groeidocument en kan dienen ter ondersteuning van de student, de hogeschool én de stagementor.

---

² DLR geven voor alle Vlaamse hogescholen de kern van de opleiding weer.

Domeinspecifieke leerresultaten bachelor in de verpleegkunde, Nederlands Vlaamse accrediteringsorganisatie, juli 2017,

https://www.nvao.net/sites/default/files/documents/DLR%20Bachelor%20in%20de%20verpleegkunde_0.pdf.

³ Gedragsindicatoren verpleegkunde (versie 2 juni 2016), op te vragen bij de Hogeschool of via <http://www.vlhora.be/contact.html>

⁴ Stageboek verpleegkunde. Inspiratie voor studenten, werkveld en onderwijs, Lon Holtzer, 2017.

⁵ Profiel van de Jeugdverpleegkundige, werkgroep verpleegkundigen VVVJ, 2014.

https://www.vwvj.be/sites/default/files/profiel_jeugdverpleegkundige_2.pdf

⁶ CanMeds: Canadian Medical Education Directives for Specialists. Het systeem is internationaal aanvaard, aanvankelijk voor de medische opleidingen, later o.a. ook voor de opleidingen verpleegkunde

⁷ BachelorNursing2020, Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde, Nederland, 2013

<https://www.actiz.nl/stream/bachelor-nursing-2020-4-0.pdf>

Inhoudstafel

1. Bouwt autonoom binnen een omgeving die zich kenmerkt door diversiteit een professionele relatie op met de zorgvrager die gericht is op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van deze, zowel in vertrouwde als in niet-vertrouwde en/of complexe en gespecialiseerde zorgsituaties.	4
2. Verleent evidence based en theoretisch onderbouwde verpleegkundige zorg op basis van klinisch redeneren en een attitude van verantwoordelijkheids- en ondernemingszin, een ruime mate van initiatief en proactiviteit, conform de algemene en beroepsgelateerde wetgeving.	6
3. Verleent zowel in vertrouwde als in niet-vertrouwde en/of complexe en gespecialiseerde zorgsituaties cliëntgerichte en –gestuurde verpleegkundige zorg op maat, gebruik makend van de gepaste technologie en met aandacht voor structuur, stiptheid en nauwkeurigheid teneinde de kwaliteit van zorg en de veiligheid van de cliënt te waarborgen in de concrete handelingen.....	9
4. Neemt, vanuit een visie op empowerment en shared decision making, autonoom initiatieven inzake preventie en past deze op alle niveaus adequaat toe. Organiseert op methodische wijze gezondheidsbevordering en patiënteneducatie aan individuen en groepen. Stimuleert een gezondheidsbevorderend gedrag bij de cliënt.	11
5. Reflecteert over de eigen waarden en normen en deze van de cliënt en over hoe deze het professioneel handelen als verpleegkundige beïnvloeden. Handelt op ethisch verantwoorde wijze. Vervult een voorbeeldfunctie voor anderen.	13
6. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, internationale referenties, maatschappelijke context en ervaring zowel een visie op verpleegkunde als een constructief-kritische ingesteldheid.	14
7. Bouwt intra- en interprofessionele relaties op en werkt efficiënt samen in het kader van gemeenschappelijke zorgdoelstellingen.	15
8. Communiqueert op een efficiënte en gestructureerde wijze zowel mondeling als schriftelijk over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen in de vakterminologie en aangepast aan de gesprekspartner.....	17
9. Organiseert en coördineert autonoom en in overleg met andere zorgverstrekkers intra-, trans- en extramurale zorg.	18
10. Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening binnen de eigen organisatie.	20
11. Instrueert, coacht en geeft leiding aan leden van een gestructureerd team.	21
12. Zoekt op een gerichte en methodische manier vak- en wetenschappelijke literatuur op, beoordeelt de relevantie en bruikbaarheid ervan, integreert nieuwe inzichten in de beroepsuitoefening en -ontwikkeling, participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.....	22
13. Draagt als autonome professional actief bij tot de profilering van het beroep en staat kritisch ten opzichte van maatschappelijke evoluties en het economisch, sociaal en ethisch beleid.	23
14. Reflecteert continu op het eigen verpleegkundig handelen, analyseert zijn leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.	24

1. BOUWT AUTONOOM BINNEN EEN OMGEVING DIE ZICH KENMERKT DOOR DIVERSITEIT EEN PROFESSIONELE RELATIE OP MET DE ZORGVRAGER DIE GERICHT IS OP HET SOMATISCH, SOCIAAL, PSYCHISCH EN EXISTENTIEEL WELBEVINDEN VAN DEZE, ZOWEL IN VERTROUWDE ALS IN NIET-VERTROUWDE EN/OF COMPLEXE EN GESPECIALISEERDE ZORGSITUATIES.

1.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Communicator: persoonsgerichte communicatie
- Samenwerkingspartner: professionele relatie en gezamenlijke besluitvorming
- Professional: morele sensitiviteit
- Gezondheidsbevorderaar: gezond gedrag bevorderen

1.2 CONCREET:

1. Je bouwt een vertrouwensrelatie op met de cliënt, met evenwicht tussen afstand en nabijheid, ook in een niet-vertrouwde, complexe en gespecialiseerde zorgsituatie.
  - Je stelt het welbevinden van de cliënt als een prioriteit
  - Je hanteert een holistische visie bij het behandelen van een zorgvraag, met de cliënt⁸
  - Je bent je ervan bewust dat je eigen waarden en normen kunnen verschillen van die van de cliënt
  - Je neemt een empathische houding aan door je in te leven in de wereld van de cliënt: de noden, verwachtingen, ervaringen, overtuiging, beleving,...
  - Je erkent en benoemt de gevoelens van de cliënt
  - In functie van de groei van de cliënt kan je tegelijk dichtbij en veraf in de relatie staan
  - Je toont oprechtheid en betrouwbaarheid.
  - Je fungeert als aanspreekpunt voor de cliënt
  - Je hebt inzicht in non-verbale en verbale communicatie
  - Je observeert reacties van de cliënt op gegeven informatie en advies i.v.m. gezondheid/ontwikkeling en interventies.
2. Je handelt respectvol, rekening houdend met de behoeften, diversiteit, gevoelens en context van de cliënt, inclusief de culturele, existentiële en/ of maatschappelijke achtergrond.
  - Je hebt basiskennis over de kenmerken van cultuur-sensitieve zorg en kwetsbare doelgroepen
  - Je behandelt de cliënt tactvol en met respect zonder vooroordelen
  - Je onthaalt de cliënt op een respectvolle manier
  - Je erkent de cliënt in zijn vraag, je benoemt de gevoelens van de cliënt,
  - Je respecteert het beroepsgeheim en de rechten van de minderjarige
  - Je respecteert de privacy van de cliënt
  - Je hebt respect voor de autonomie en eigenheid van de cliënt
  - Je staat open voor diversiteit en interculturaliteit en integreert dit in je handelen
  - Je handelt op basis van gelijkwaardigheid.

⁸ Met cliënten worden bedoeld: kinderen/jongeren, hun ouders/opvoedverantwoordelijken, leerkrachten/scholen.

3. Je luistert actief.
  - Je past correcte communicatievaardigheden (actief luisteren, samenvatten, doorvragen, concretiseren, reflecteren,..) toe bij het uitbouwen van een vertrouwensrelatie
  - In dialoog met de cliënt ben je open en zonder vooroordelen
  - Je luistert met oprechte interesse: je toont dit zowel verbaal als non-verbaal
  - Je toetst bij de cliënt af of je de boodschap en/of zorgvraag goed begrepen hebt.
4. Je past de inhoud en de vorm van een gesprek aan de zorgcontext aan.
  - Je sluit aan bij de ervarings- en belevingswereld, en bij de mogelijkheden van de cliënt.
  - Je houdt in je taalgebruik, houding en gespreksvorm rekening met de leeftijd, bekwaamheid, sociaal-economische achtergrond van het kind/de jongere en de ouder
  - Je gespreksvorm (brief, telefoon, gesprek, huisbezoek, systematisch contact ...) sluit aan bij het doel van de interventie
  - Je kan omgaan met moeilijke situaties als weerstand, heftige emoties
5. Je analyseert je eigen verbale en non-verbale communicatie met de cliënt en stuurt bij waar nodig.
  - Je analyseert reacties van de zorgvrager
  - Je reflecteert over je eigen gedrag en communicatie: Wat heb je geleerd? Wat zou je anders doen?

1.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Vertaal respectvol omgaan met de cliënt en zijn familie in concreet gewenst en ongewenst gedrag.
- Wijs de studenten op mogelijke vooroordelen t.o.v. een cliënt. Probeer stil te staan bij een verschil tussen waarden en normen bij student en cliënt
- Wees je bewust als mentor dat jij het voorbeeldgedrag stelt.
- Geef studenten ruimte, tijd en specifieke opdrachten om te praten met cliënten en om actief en gericht te leren luisteren.
- Sta als organisatie open voor feedback van de student.
- Heb oog voor de mens achter de student
- Behandel de student als een collega is spe, niet als een buitenstaander.
- Maak bewust tijd om de student te laten ventileren over een emotioneel beladen gebeuren.
- Zorg voor een goede opvang en een veilige omgeving.
- Geef gericht feedback geven op de houding, de verbale en non-verbale communicatie van de student.
- Besteed aandacht aan de **combinatie** van bijv. technische uitvoering van onderzoeken én contact met cliënt, communicatie en rapportage

1.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student evalueert eigen communicatievaardigheden (Luisteren Samenvatten Doorvragen) aan de hand van een reflectiedocument, zoals gebruikt op de hogeschool.
- De student observeert hoe respect voor de cliënt zich vertaalt in de context van de organisatie en geeft de mentor hierover feedback.
- De student analyseert het diversiteitsbeleid van de organisatie en formuleert eventuele aandachtspunten.
- De student staat bewust stil bij mogelijke vooroordelen en waarden/normen verschil, schrijft deze neer in een reflectieverslag

- De student loopt een dag mee met een intercultureel medewerker
- De student neemt een gesprek geheel of gedeeltelijk over binnen de context van een consultatie, huisbezoek, overleg

2. VERLEENT EVIDENCE BASED EN THEORETISCH ONDERBOUWDE VERPLEEGKUNDIGE ZORG OP BASIS VAN KLINISCH REDENEREN EN EEN ATTITUDE VAN VERANTWOORDELIJKHEIDS- EN ONDERNEMINGSZIN, EEN RUIME MATE VAN INITIATIEF EN PROACTIVITEIT, CONFORM DE ALGEMENE EN BEROEPSGERELATEERDE WETGEVING.

2.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Zorgverlener: klinisch redeneren, uitvoeren van zorg en indiceren van zorg
- Wetenschapper: onderzoekend vermogen en inzet van EBP
- Professional: professioneel gedrag.

2.2 CONCREET:

1. Je verleent verpleegkundige zorg op basis van verantwoordelijkheidszin en conform de algemene en beroeps gerelateerde wetgeving.
  - Je kent en respecteert de regels van effectieve consultvoering
  - Je kent de aanwezige standaarden, protocollen (prodia), methodieken (Handelingsgerichte diagnostiek (HGD), international classification of functioning (ICF) ...) en kan ze terugvinden en weet ze toe te passen wanneer nodig
  - Je kent de centrumeigen procedures en werkinstructies
  - Je kan de doelen van de werkwijze voor de verschillende standaarden verwoorden
  - Je respecteert het beroepsgeheim en de rechten van de minderjarige
  - Je kent het verschil tussen ambts- en beroepsgeheim
  - Je respecteert de privacy van de cliënt
  - Je kan wetenschappelijk onderzoekwerk uitvoeren ter voorbereiding van de stage
2. Je koppelt gegevens uit verschillende bronnen aan elkaar, beoordeelt ze kritisch en trekt er conclusies uit om zo wetenschappelijk gefundeerd, praktijkrelevante en menswaardige zorg te verlenen.
  - Je verzamelt relevante informatie op somatisch, psychisch, sociaal en existentieel⁹ gebied
  - Je gaat na welke verwachtingen, wensen en vragen de cliënt heeft
  - Je verwoordt je bevindingen, observaties
  - Je bent alert voor interpretatiefouten
  - Je kan aantonen hoe en waar je iets hebt opgezocht
  - Je kan een multidisciplinair dossier (MDD) interpreteren en hanteren
  - Je kan andere bronnen, bv. oudervragenlijsten, schooldossier/leerlingvolgsysteem, dossier K&G, ... raadplegen en interpreteren
  - Je kan bronnen kritisch beoordelen.

⁹ Existentieel welbevinden draait om de grote vragen naar de zinvolheid of zinloosheid van het leven. Het raakt aan de vragen waar we vandaan komen, wat we zijn en waar we heengaan. Daarbij gaat het niet alleen om de vraag hoe je zelf zin geeft, maar ook hoe iemand zin, richting en samenhang ervaart. Waarin vindt iemand steun en welke (al dan niet religieuze) waarden zijn fundamenteel? Alphons Marcoen.

3. Bij de cliënt observeer en analyseer je klinische symptomen, klachten, zorgbehoeften en -beleving op somatisch, psychisch, sociaal en existentieel vlak.
  - Je verzamelt gegevens vanuit screening, monitoring, observaties, gesprekken, school, netwerkpartners, ...
  - Je herkent factoren die van invloed zijn op de ernst en complexiteit van zorg
  - Je hebt inzicht in gezondheidsgedrag, leeftijdsgebonden ontwikkelingsbehoeften en opvoedingsopgaven.
4. Vanuit de analyse kom je tot het bepalen van verpleegproblemen.
  - Je stelt gerichte vragen om nood aan zorg in te schatten¹⁰.
  - Je kan verbanden leggen tussen alle gegevens, deze bespreken met leerling/ouder om zo samen de zorgbehoefte te bepalen
  - Je identificeert verpleegkundige diagnoses uit de verzamelde gegevens.
5. Je bepaalt haalbare en concrete doelstellingen, stelt prioriteiten en stuurt continu bij in alle fasen van het zorgtraject.
  - Je formuleert en beargumenteert interventies (bv. adviesgesprek, kortdurende begeleiding, HGD, doorverwijzing, ...) en bijhorende doelen bepalen
  - Je kent het principe van proportioneel universalisme¹¹
  - Je kent relevante interventies m.b.t. gezond ontwikkelen en opgroeien.
  - Je hebt oog voor verschillende, soms tegenstrijdige, belangen in relatie tot (beperkte) financiële kaders en de impact hiervan op de te verlenen zorg en de cliënt.
6. Je maakt in overleg met de zorgvrager en rekening houdend met de maatschappelijke context geïndividualiseerde zorgplannen op. Je past deze zorgplannen toe en evalueert ze samen met de cliënt.
  - Je kan de sociale kaart¹² (van de regio) raadplegen
  - Je kent het aanbod preventieprogramma's (gezondheidsgedrag, opvoeding,...) in de regio
  - Je kan de cliënt verwijzen naar de geschikte zorg- en hulporganisaties en de zorg opvolgen.
7. Het eigen handelen verantwoord je in diverse zorgsituaties na reflectie en met inzicht in verpleegkundige-, biomedische- en humane wetenschappen.
8. Je neemt initiatief en bent proactief in je zorgverlening.
  - Je organiseert en voert een vervolgesprek tenzij de zorgbehoefte een externe doorverwijzing en/of teamoverleg verantwoordt.

2.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Laat de student zich, via lectuur, verdiepen in een aantal relevante thema's.
- Kies als organisatie de juiste mentor voor de studenten.
- Geef kritisch feedback op mondelinge en schriftelijke rapportage.
- Laat de studenten zo vroeg mogelijk actief deelnemen aan teambespreking/ multidisciplinair overleg (MDO)/inter- intradisciplinair overleg.
- Geef studenten de ruimte en tijd om klinisch te redeneren.
- Durf studenten verantwoordelijkheid geven.
- Maak het redeneerproces zichtbaar voor de studenten op stage.

¹⁰ Met behulp van leidraad 'gestructureerd gesprek' bv. SPARK Signaleren van Problemen en Analyse van Risico bij opvoeden en ontwikkeling van Kinderen.

¹¹ Proportioneel universalisme: dienstverlening wordt uitgebouwd voor iedereen maar varieert in schaal en intensiteit. Bron: expoo.

¹² (www.desocialekaart.be)

- Reflecteer na een systematisch contact/cliëntgesprek met de student over hun systematisch handelen
- Stel als mentor veel vragen aan de studenten. (Waarom doe je iets wel of niet op een bepaalde manier?)
- Laat de studenten een consult/contactmoment/collega volgen en stel nadien gerichte vragen.
- Daag studenten uit, laat een student nadenken.
- Verzamel leerrijke casussen en deel ze met de hogeschool waarmee je samenwerkt.
- Laat studenten voor de organisatie interessante stageopdracht meedelen zodat die er eventueel mee verder aan de slag kan.
- Laat studenten bewust een consult/contactmoment/cliëntgesprek voorbereiden op papier: welke stappen dienen ze te zetten (gegevens verzamelen, mogelijke problemen/hulpvragen, doelen, realistische planning in functie van prioriteiten...)
- Bespreek met de student de observaties opgemerkt tijdens een systematisch contact/gesprek.

2.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student verwoordt het gevolgde redeneerproces tijdens het systematisch contact.
- De student brengt na een gesprek met een cliënt diens kwetsbaarheden/sterktes i.v.m. groei en ontwikkeling in kaart.
- De student kan de gegevens ordenen volgens de ICF-CY ordening
- De student verwoordt op basis van de behoeften van een cliënt de gewenste zorg¹³.
- De student verwoordt op basis van de ernst en complexiteit van de problematiek de passende interventies.
- De student verwoordt de doelstellingen van de screening en monitoring.
- De student toetst de eigen werkwijze af aan de werkwijze beschreven in de standaarden.
- De student verwoordt de motivatie van het afwijken van de standaard en stelt passende nazorg voor.
- De student beschrijft aan de hand van een casus de verschillende fasen van handelingsgericht werken (HGW).
- De student verwoordt relevante informatie vanuit team- of MDO.
- De student vult een handelingsplan aan vanuit casuoverleg.
- De student kan het perspectief van de verschillende betrokkenen verwoorden.
- De student stelt samen met de cliënt een ecogram¹⁴, genogram¹⁵ of life-eventlijn¹⁶ op.
- De student omschrijft de doelstelling van het gebruikte testmateriaal.
- De student voegt na het systematisch contact/gesprek relevante gegevens toe aan het dossier.

¹³ Zorg/Verpleegkundige interventies in CLB/K&G: een aantal (opvoed-ondersteunende) interventies zoals informatie verstrekken, algemeen geldend advies, praktische en emotionele steun, collegiale consultatie, toeleiden naar/doorverwijzen

¹⁴ Een ecogram (ecokaart) is een visuele voorstelling van iemands sociaal netwerk. Uit een ecogram kan duidelijk worden welke hulpbronnen de cliënt heeft in zijn omgeving om zijn behoeften te vervullen en waar dit nog versterkt moet worden. Bron: <https://www.kennisplein.be/Documents/Het%20ecogram.pdf>

¹⁵ Een genogram combineert de gebruikelijke levensloop met allerlei belangrijke gebeurtenissen uit het leven van een cliënt en zijn systeem. Het geeft meerdere generaties schematisch weer met coalities en andere relatiestructuren. <https://www.kennisplein.be/Documents/Het%20genogram.pdf>

¹⁶ Een lijn met de meest relevante gebeurtenissen (trouwen, verhuizen, baan krijgen of verliezen, kinderen krijgen, overlijden dierbaren etc.)

3. VERLEENT ZOWEL IN VERTROUWDE ALS IN NIET-VERTROUWDE EN/OF COMPLEXE EN GESPECIALISEERDE ZORGSITUATIES CLIËNTGERICHTE EN –GESTUURDE VERPLEEGKUNDIGE ZORG OP MAAT, GEBRUIK MAKEND VAN DE GEPASTE TECHNOLOGIE EN MET AANDACHT VOOR STRUCTUUR, STIPTHEID EN NAUWKEURIGHEID TENEINDE DE KWALITEIT VAN ZORG EN DE VEILIGHEID VAN DE CLIËNT TE WAARBORGEN IN DE CONCRETE HANDELINGEN.

3.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Zorgverlener: klinisch redeneren, uitvoeren van zorg en indiceren van zorg
- Communicator: persoonsgerichte communicatie, inzet informatie- en communicatietechnologie – ICT
- Professional: professionele reflectie en professioneel gedrag
- Gezondheidsbevorderaar: gezond gedrag bevorderen
- Organisator: veiligheid bevorderen

3.2 CONCREET:

1. Je geeft correcte en relevante informatie aan de cliënt over zijn gezondheid, ziekte, de zorg, onderzoeken, behandeling en toekomstperspectieven.
  - Je geeft correcte en relevante informatie aan de cliënt over de screening, monitoring
  - Je geeft correcte en relevante informatie aan de cliënt over vaccinaties (belang, bijwerkingen)
  - Je geeft correcte en relevante informatie aan de cliënt over opvoeding en ontwikkeling
  - Je hanteert de uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW)¹⁷
  - Je informeert de cliënt over doel en inhoud van het aanbod
  - Je geeft na een systematisch contactmoment feedback over de onderwerpen die onderzocht zijn.
2. Verpleegkundige interventies¹¹ en medische voorschriften voer je stipt en doordacht uit volgens procedures, protocollen en vigerende wetgeving, afgestemd op de cliënt.
  - Je voert de onderzoeken uit volgens de in de richtlijnen/procedures beschreven manier en voorwaarden
  - Je dient op correcte wijze vaccinaties en inhaalvaccinaties toe
  - Je werkt stipt en nauwkeurig en neemt hier je verantwoordelijkheid voor
  - Je handelt doordacht: je wijkt af van de standaard waar wenselijk
  - Je vraagt tijdig advies
  - Je vraagt naar bronnen/werkwijzen/procedures voor beschrijving van handelingen (werkinstructies, procedures, e-learning,...) en neemt deze tijdig door.
3. Verpleegkundige handelingen voer je uit volgens de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne, steriliteit, comfort, privacy, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie, ecologie¹⁸)¹⁹.
  - Je handelt volgens de basisprincipes van de verpleegkunde
  - Je past deze toe in de context van de uitvoering van een consult/contactmoment en vaccinatie

¹⁷De uitgangspunten van HGW: <http://www.handelingsgerichtwerken.be/uitgangspunten.php>

¹⁸Met ecologie wordt hier bedoeld: afval beperken, ecologisch verantwoord werken vs. wegwerpmateriaal, juiste afvalcircuit, ...

¹⁹Principes van Grypdonck.: beschrijft zes principes die de keuze van verpleegkundige interventies/handelingen beïnvloeden. <https://coggle.it/diagram/WgRTYejMQABB2zm/t/basisprincipes-van-grypdonck-ii>

- Je maakt correct gebruik van de screening- en monitoringmateriaal.
- 4. Je past specifieke richtlijnen over patiëntveiligheid nauwgezet toe.
- 5. Je evalueert de effecten van verpleegkundige handelingen en stuurt bij waar nodig.
- 6. Je past je aan in de wisselende situaties binnen de zorgcontext.
  - Je past je handelen aan bij gewijzigde omstandigheden.
- 7. In crisis- en rampensituaties tref je zelfstandig urgente levensreddende maatregelen.
  - Je komt op voor het belang van het kind/de jongere) als de gezondheid / ontwikkeling bedreigd wordt.
  - Je kan adequaat reageren bij (dreigende) opgroei- en opvoedproblemen: passende interventies voorstellen en cliënt motiveren tot hulp bv. (dreigende) kindermishandeling, risico op zelfdoding, ...
  - Je vraagt naar het aanwezige interne noodplan en weet dit terug te vinden.
- 8. Je hanteert en beheerst de IT-architectuur binnen de gezondheidszorg.
  - Je kan werken met LARS, smartschool, agenda-planning, vaccinet, sociale kaart, sociale landkaart²⁰, ICF-CY, rechtenverkenner²¹, relevante websites ....

3.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Creëer een veilige omgeving door onder meer een vertrouwenspersoon toe te wijzen.
- Bouw geleidelijk aan meer afstand tussen student en mentor om autonomie te bevorderen (afhankelijk van de opleidingsfase hoe veel ruimte er kan zijn).
- Wijs studenten op het belang van zorg op maat.
- Laat studenten niet alles overnemen maar laat hen de autonomie van de cliënt versterken.
- Houd rekening met de doelstellingen, competenties en de vaardigheden van de studenten.

3.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student toetst een casus af aan de principes van de gangbare methodiek (HGW/aansluiten bij ouders, oplossingsgericht werken ...).
- De student verwoordt na een gesprek/consult/contactmoment de wensen en behoeften vanuit verschillende perspectieven (ouder, leerling, professional, leerkracht,...).
- De student verwoordt de keuze voor prioriteit in keuze van interventies.
- De student neemt (bepaalde) doorverwijzingen naar een juiste professional op zich.
- De student reflecteert op eigen handelen aan de hand van de op school gebruikte reflectiemethode.
- De student zoekt de te nemen maatregelen bij de melding van een infectieziekte op en formuleert de gepaste stappen.
- De student voert een (telefonisch) tolk-gesprekken (BABEL).
- De student volgt gesprekken mee waar een tolk bij aanwezig is.

²⁰ Sociale Landkaart. Informatiewijzer federale en Vlaamse voorzieningen. [Vanden Broele] ISBN-13:978 90 4961 735 6

²¹ www.rechtenverkenner.be

4. NEEMT, VANUIT EEN VISIE OP EMPOWERMENT EN SHARED DECISION MAKING, AUTONOOM INITIATIEVEN INZAKE PREVENTIE EN PAST DEZE OP ALLE NIVEAUS ADEQUAAT TOE. ORGANISEERT OP METHODISCHE WIJZE GEZONDHEIDSBEVORDERING EN PATIËNTENEDUCATIE AAN INDIVIDUËN EN GROEPEN. STIMULEERT EEN GEZONDHEIDSBEVORDEREND GEDRAG BIJ DE CLIËNT.

4.1 HIER NOG IN TE VOEGEN: VERBLIJF IN ZIEKENHUISCHOOL, M-DECREET, BUITENGEWOON ONDERWIJS

4.2 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Zorgverlener: zelfmanagement versterken
- Communicator: persoonsgerichte communicatie
- Professional: morele sensitiviteit
- Gezondheidsbevorderaar: preventiegericht analyseren en gezond gedrag bevorderen

4.3 CONCREET:

1. Je herkent de gezondheidsrisico's, het gezondheidsprobleem of mogelijke complicaties en de nood aan gedragsverandering bij de individuele cliënt of een groep en je kan deze definiëren.
  - Je herkent en definieert opvoedspanningen, opvoedrisico's en opvoedproblemen
  - Je herkent dreigend onevenwicht in balans draagkracht, -last in opvoedcontexten
  - Je herkent en definieert gezondheidsrisico's, het gezondheidsprobleem of de mogelijke complicaties
  - Je detecteert gezondheidsrisico's (tandbederf, overgewicht...) op groepsniveau naar aanleiding van een systematisch contact bij een groep
  - Je kent de principes van zelfmanagement en coping stijlen
  - Je hebt aandacht voor het participeren in onderwijs/aan de maatschappij.
2. Je inventariseert de beginsituatie van de individuele cliënt of een groep: de culturele, existentiële en/of maatschappelijke achtergrond, voorkennis, leerstijl, interne en externe bevorderende en belemmerende factoren.
  - Je ondersteunt de school in zijn gezondheidsbeleid volgens de methodiek 'Gezonde School'²²
  - Je brengt de krachten van de cliënt en omgeving in kaart²³.
3. De gezondheidsrisico's, het gezondheidsprobleem of de mogelijke complicaties en indien nodig de relatie met de levensstijl bespreek je met de cliënt.
  - Je bespreekt belastende, risicovolle en problematische opvoed- en opgroeisituaties
  - Je kent vaak voorkomende (chronische) ziektebeelden en de gevolgen daarvan voor het participeren op school
  - Je bespreekt het belang van vaccineren met de cliënt die terughoudend is.
4. Relevante informatiekanalen en middelen kan je zoeken, hanteren en evalueren.

²² www.gezondleven.be: Vlaams instituut Gezond Leven: biedt onderbouwd advies, concrete tips en kant-en-klare projecten.

²³ Methodieken: levensgebieden <https://www.movisie.nl/publicatie/leefgebiedenwijzer>, POS-schaal bij vermoedens kindermishandeling.

- Je kent betrouwbare en nuttige websites. Bv. VVVJ, Vlaams Instituut Gezond Leven, Lokaal Gezondheidsoverleg, Sensoa, VAD, Expoo, Groeimee, Gezondopvoeden ... en kan ze consulteren.
  - Je bent vertrouwd met de lokale organisaties preventieve gezinsondersteuning en/of gezondheidsbeleid.
5. Je motiveert, adviseert en educeert de cliënt bij keuzes met een impact op de gezondheid, het gezondheidsgedrag, de autonomie en de levenskwaliteit, rekening houdend met zijn verwachtingen en beleving.
- Je bespreekt tijdens een (vervolg)contactmoment de nood aan zorg en maakt het vervolgaanbod bespreekbaar, met aandacht voor cultuur sensitieve zorg, eigen kracht om te komen tot een gezamenlijke besluit
  - Je motiveert, adviseert en educeert de cliënt in verband met opvoedvaardigheden
  - Je bent je bewust van het belang van motivatie bij een cliënt
  - Je past motiverende, oplossingsgerichte gespreksvoering toe
  - Je geeft pas advies wanneer de cliënt aangeeft hier voor open te staan
  - Je aanvaardt het als een cliënt aangeeft dat hij/zij niet in zal gaan op het hulpverleningsvoorstel
  - Je kan de cliënt toeleiden naar de gepaste lokale organisaties.
  - Je coacht / ondersteunt de ouder in het (blijven) opvolgen van de nodige zorgen.
6. Je gaat deskundig en menswaardig om met gezondheid, ziekte en sterven.
- Je hebt kennis van organisaties/regelgeving voor onderwijs aan huis bij zieke kinderen/jongeren
  - Je hebt kennis van materialen en organisaties met betrekking tot verlies/sterfte.
  - Je vertrekt vanuit een visie en empowerment en gedeelde besluitvorming²⁴.

4.4 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Geef opdracht aan het begin van de stageperiode en laat student zelf gids zijn van zijn eigen leerproces om tot gedragsverandering bij de cliënt te komen.
- Geef studenten aan het einde van de stageperiode een aantal (educatieve/ preventieve) opdrachten die ze kunnen uitvoeren onder begeleiding van een verpleegkundige.
- Betrek de student actief bij educatie-initiatieven.
- Leer studenten om oog te hebben voor de autonomie van de cliënt.
- Laat de student de organisatie in zijn totaliteit leren kennen en laat hem meer doen dan alleen maar observeren of 'meelopen', bv. breng de tussenkomst van de verschillende disciplines voor eenzelfde cliënt in kaart.
- Geef de student een concrete opdracht in het bereiken van of werken met moeilijke doelgroepen. Bv. bereiken van anderstalige ouders, obesitas bij kansarme gezinnen.
- Laat de student (onder begeleiding) contacten leggen en laat hem voorstellen ontwikkelen voor preventie, gezondheidspromotie en educatie op maat van een cliënt.

4.5 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student formuleert aandachtspunten voor het gezondheidsbeleid van de school op basis van de bevindingen naar aanleiding van het systematisch contact van een klas.
- De student beschrijft de invloed van opvoedings- en/of omgevingsfactoren (school/gezin) op gezondheid en ontwikkeling (algemeen). Laat de student ook in gesprek gaan met de verschillende actoren en vertrek vanuit een concrete casus.

²⁴ <https://www.nji.nl/Besluitvormingsproces>

- De student beschrijft de sterktes in kind en gezin voor een bepaalde casus.
- De student zoekt effectieve preventieve interventies rond een bepaald thema op (bv. opvoedvragen), vertrek vanuit een concrete casus.
- De student beschrijft de voornaamste lokale netwerkpartners (doel en aanbod) van de organisatie en formuleert eventueel opgemerkte hiaten.
- De student werkt, samen met de school, een (deel)project over gezondheidsbevordering (bv. Gezonde voeding, gezonde brooddoos) uit.
- De student bereidt een gesprek met een cliënt voor aan de hand van een gekozen gesprekstechniek. Bv. motiverende gespreksvoering in concrete casus.
- De student evalueert achteraf het gesprek.
- De student formuleert aandachtspunten voor de werking op basis van specifieke ouderkenmerken.
- De student bespreekt met de mentor de denkpijlers over het motiveren van cliënten in het maken van eigen keuzes.
- De student onderzoekt hoe een chronisch zieke leerling ondersteunt kan worden in de toegang /participatie aan onderwijs.

5. REFLECTEERT OVER DE EIGEN WAARDEN EN NORMEN EN DEZE VAN DE CLIËNT EN OVER HOE DEZE HET PROFESSIONEEL HANDELLEN ALS VERPLEEGKUNDIGE BEÏNVLOEDEN. HANDELT OP ETHISCH VERANTWOORDE WIJZE. VERVULT EEN VOORBEELDFUNCTIE VOOR ANDEREN.

5.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Samenwerkingspartner: professionele relatie
- Professional: deskundigheidsbevordering, professionele reflectie, morele sensitiviteit, professioneel gedrag.

5.2 CONCREET:

1. Je analyseert het eigen handelen, vanuit een kritische reflectie, in functie van eigen waarden en normen en houdt rekening met de waarden en normen van de cliënt.
  - Je reflecteert over je eigen handelen vanuit verschillende cliëntperspectieven
  - Je handelt ethisch.
  - Je kan je eigen waarden en normen benoemen en deze toetsen aan de waarden en normen van de organisatie.
  - Je bent je bewust van je eigen waarden- en normenkader bij het beoordelen van een situatie.
  - Je bent je er bewust van dat cliënten een ander waarden- en normenkader kan hebben dan dat van jou.
  - Je behandelt anderen respectvol.
  - Je kan je eigen mening formuleren en motiveren.
2. Ethische vragen en dilemma's (h)erken je, maak je bespreekbaar in het team en je levert een bijdrage aan een verantwoorde besluitvorming.
  - Je merkt ethische dilemma's op.
3. Het beroepsgeheim respecteer je.
  - Je kent de regelgeving van het beroepsgeheim
  - Je kent het verschil tussen het beroepsgeheim (K&G/CLB) en het ambtsgeheim (school)
  - Je weet met welke netwerkpartners je gedeeld beroepsgeheim hebt

- Je kan onderscheid maken tussen nice to know vs. need to know.
4. De rechten van de cliënt vrijwaar je.
    - Je baseert je op het Decreet Rechtspositie van de minderjarige²⁵
    - Je werkt aanklampend maar met respect voor de keuzes van de cliënt.
  5. Je treedt op als pleitbezorger voor de waarden en beleving van de cliënt.
    - Je kan je inleven in de situatie van de cliënt.
    - Je gaat actief op zoek naar de noden en verwachtingen van de cliënt
    - Je houdt de waarden van de cliënt in het achterhoofd bij je handelen.
    - Je draagt bij tot een verantwoorde besluitvorming.

5.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Communiceer expliciet over de waarden en normen van de organisatie met de studenten.
- Laat de student reflecteren over waarden en normen.
- Besef dat studenten niet gemakkelijk praten over dingen waar ze het moeilijk mee hebben.
- Stimuleer feedback van studenten over de gang van zaken in de eigen organisatie.
- Ga in dialoog met studenten, ook over ethische kwesties of vragen.
- Benoem ethisch goed handelen of ethisch waardevolle keuzes.
- Integreer ethische reflectie in het dagelijkse handelen.

5.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student verwoordt na een gesprek/consult/contactmoment de wensen en behoeften van de cliënt
- De student maakt zelfstandig een actie aan in Lars, met bijhorende verslaggeving en houdt rekening met mogelijke excepties.
- De student benoemt ethische dilemma's
- De student benoemt waar eigen waarden/normen niet stroken met die van de cliënt.

6. ONTWIKKELT OP BASIS VAN THEORETISCHE KADERS, INTERNATIONALE REFERENTIES, MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT EN ERVARING ZOWEL EEN VISIE OP VERPLEEGKUNDE ALS EEN CONSTRUCTIEF-KRITISCHE INGESTELDHEID.

6.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Wetenschapper: onderzoekend vermogen
- Professional: professionele reflectie en professioneel gedrag.

6.2 CONCREET:

1. Je persoonlijk ontwikkelde visie op verpleegkunde, op basis van verpleegkundige kaders en modellen, kan je aftoetsen aan de visie van de organisatie en aan de praktijkervaringen.
  - Je kent het profiel van de verpleegkundige in de jeugdgezondheidszorg
  - Je kan je visie op verpleegkunde toetsen aan de visie van de organisatie
2. Je persoonlijke visie op verpleegkunde kan je verruimen op basis van nationale en internationale referenties.
  - Je kan verwoorden op welke manier de visie van de organisatie je eigen visie beïnvloedt.

²⁵ <http://wvg.vlaanderen.be/rechtspositie/>

6.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Ken de visie van je organisatie/ afdeling om deze te kunnen duiden aan studenten.
- Ken eventuele verschillen in visie/praktijk tussen jouw organisatie en andere (bv. tussen de verschillende CLB-netten)
- Zorg dat de visie van de organisatie duidelijk zichtbaar en vindbaar is.
- Geef studenten de tijd en ruimte om rond dit thema te werken.

6.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student formuleert een persoonlijke visie op verpleegkunde in de organisatie op basis van bestaande kaders en modellen
- De student toetst de eigen visie op verpleegkunde af aan de rol van de verpleegkundige in CLB/K&G en brengt dit in het interdisciplinair overleg in discussie
- De student toetst de eigen of centrumvisie op verpleegkunde af met de visie op verpleegkunde bv. van Nederland
- De student maakt een kritische reflectie over de uitgeschreven visie van de organisatie en de gangbare verpleegkundige praktijk.
- De student toetst de invulling van preventieve gezondheidszorg in de organisatie aan de principes uit de actuele definitie van gezondheid (Machteld Huber).

7. BOUWT INTRA- EN INTERPROFESSIELE RELATIES OP EN WERKT EFFICIËNT SAMEN IN HET KADER VAN GEMEENSCHAPPELIJKE ZORGDOELSTELLINGEN.

7.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Samenwerkingspartner: professionele relatie, interdisciplinair samenwerken en continuïteit van zorg.
- Organisator: verpleegkundig leiderschap.

7.2 CONCREET:

1. Je gaat respectvol om met de taken/ bevoegdheden van de verschillende teamleden.
  - Je hebt inzicht in de kerntaken/bevoegdheden van elke discipline en krijgt de kans mee te volgen met de verschillende disciplines.
2. Als verpleegkundige met een eigen professionele deskundigheid profileer je je tegenover andere teamleden en de organisatie.
  - Je neemt initiatief vanuit je deskundigheid als verpleegkundige.
  - Je kan je eigen bijdrage binnen het team verwoorden.
3. Je staat open voor de mening van de verschillende teamleden en komt op voor je eigen mening, rekening houdend met de multiculturele context.
  - Je bent je bewust van je houding tegenover collega's.
  - Je kan je eigen mening formuleren en argumenteren naar andere collega's toe.
  - Je formuleert en motiveert jouw visie op prioriteiten in de zorg zowel naar individu als team/ andere betrokkenen.
4. De zorgdoelstellingen en zorgverlening stem je intraprofessioneel en efficiënt af.
  - Je consulteert een collega-verpleegkundige of je team indien wenselijk.
  - Je past je zorgdoelstellingen en zorgverlening aan de hand van intra-/interprofessioneel overleg aan.

- Je bent open in je communicatie ten aanzien van doelstellingen van de zorg.
5. Interprofessionele doelstellingen kunnen nastreven.
    - Je voert de toevertrouwde taken zorgvuldig uit.
    - Je geeft feedback over je handelen naar andere professionals.
  6. Maak doelstellingen expliciet met een stappenplan.
    - Je verwoordt je eigen doelstellingen en maakt dit concreet in een stappenplan.
  7. Je organiseert intra- en interprofessioneel overleg, neemt eraan deel en volgt het op.
    - Je sluit aan bij teamoverleg en interne vergaderingen en neemt actief deel waar mogelijk.
    - Je initieert een casus in het team voor overleg of overdracht.
  8. Neem assertief initiatief.
    - Je neemt actief deel aan teamoverleg.
    - Je vertoont een actieve luisterhouding.
  9. Je draagt constructief bij tot het voorkomen en oplossen van conflicten.
    - Je maakt concrete afspraken.
    - Je werkt transparant naar zorgvrager en andere professionals.
    - Je past je aan, aan nieuwe en wisselende omstandigheden.
  10. Je geeft niet-formeel leiding en treedt coachend op in een gestructureerd zorgteam in functie van het realiseren van kwaliteitsvolle zorg en de continuïteit daarbij.
    - Je bevordert inbreng van anderen.
    - Binnen gepast leiderschap stimuleer je, rem je af, structureer je en vat je het gesprek samen.
    - Je bewaakt de continuïteit binnen het zorgproces dat je opvolgt.

7.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Laat studenten zichzelf voorstellen aan alle disciplines.
- Laat de medewerkers van de diverse disciplines zichzelf voorstellen.
- Geef de studenten ruimte om assertief initiatief te nemen.
- Betrek de student bij de formele en informele momenten, geef duiding m.b.t. het doel van het overleg.
- Wijs vier of vijf cliënten toe aan een student uit een 3de of 4de opleidingsfase.

7.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- Schriftelijke opdracht: de expertise/rol van de verschillende disciplines beschrijven aan de hand van een casusbespreking.
- Verslag opmaken van intra-of interdisciplinair overleg.
- De student beschrijft de doelstellingen van het testmateriaal gebruikt in de andere disciplines.
- De student loopt mee de vrijwilliger, de andere disciplines binnen de organisatie.

8. COMMUNICEERT OP EEN EFFICIËNTE EN GESTRUCTUREERDE WIJZE ZOWEL MONDELING ALS SCHRIFTELIJK OVER DE ZORGRELATIE, DE ZORGINHOUD EN HET ZORGPROCES MET ALLE BETROKKENEN IN DE VAKTERMINOLOGIE EN AANGEPAST AAN DE GESPREKSPARTNER.

8.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Communicator: persoonsgerichte communicatie, inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT).
- Samenwerkingspartner: professionele relatie, gezamenlijke besluitvorming, interdisciplinair samenwerken en continuïteit van zorg.
- Organisator: coördinatie van zorg.

8.2 CONCREET:

1. De essentie van de zorgsituatie rapporteer je op een gestructureerde wijze, zowel schriftelijk als mondeling.
  - Je communiceert efficiënt en professioneel met de teamleden
  - Je rapporteert, zowel mondeling als schriftelijk, duidelijk en kernachtig de essentie, je maakt onderscheid tussen 'nice to know versus need to know'.
  - Je kent de afspraken van de organisatie op vlak van verslaggeving.
  - Je kan inhoudelijk een correct verslag schrijven.
2. Je hanteert een professionele en eenduidige woordkeuze.
  - Je let op je schrijfstijl en spelling + grammaticaregels.
  - Je gebruikt gepast de vakterminologie.
3. Je gebruikt de gepaste informatiekanaalen efficiënt.
  - Je kan informatiekanaalen correct hanteren.
  - Je kiest je informatiekanaal afhankelijk van de situatie.
  - Je volgt de gebruikelijke informatiekanaalen van de organisatie
  - Je kan barrières in toegang tot de preventieve gezondheidszorg bij kinderen/ jongeren en hun ouders herkennen en wegwerken.
4. De elektronische dossiers en informaticatechnologie gebruik je adequaat.
  - Je kan een MDD volgens de geldende afspraken aanvullen.
  - Je kan werken met LARS, smartschool, agenda-planning, vaccinet, ...
  - Je respecteert de regelgeving rond toegang en bewaren van documenten/dossier.

8.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Laat studenten al van in de eerste opleidingsfase aanwezig zijn tijdens uiteenlopende verpleegkundige handelingen en vraag hun wat ze zouden brieven over wat ze gehoord en gezien hebben.
- Breng ter sprake dat een juiste woordkeuze en gepast vakjargon belangrijk is.
- Laat studenten een test afleggen om de rechten tot het elektronische dossier te verkrijgen (als e-learning ter beschikking is voor de setting).
- Ontwikkel intern een duidelijk beleid over de toegang tot het elektronisch dossier door studenten.
- Brief als team uitgebreid en laat de student hier deel van uitmaken.
- Geef de student duidelijke definities.
- Ga stapsgewijs te werk, laat de student zijn doelstellingen formuleren en maak ook de verwachtingen van de organisatie expliciet.

- Wees je bewust van je voorbeeldgedrag.
- Zorg dat verwachtingen steeds haalbaar en realistisch zijn.
- Laat een student in opleidingsfase 2 voor een beperkt deel van de tijd instaan voor de administratieve taken.
- Leer studenten met elektronische dossiers en andere informaticatoepassingen werken.

8.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student vult een MDD of handelingsplan aan vanuit casusoverleg
- De student schrijft een casus uit volgens de stappen van handelingsgerichte diagnostiek
- De student adviseert het centrum over verbeterpunten in communicatie, over mogelijkheden met sociale/digitale media
- De student vertaalt adviezen van een professional/arts/netwerkpartner naar concrete handelingsgerichte adviezen.

9. ORGANISEERT EN COÖRDINEERT AUTONOOM EN IN OVERLEG MET ANDERE ZORGVERSTREKKERS INTRA-, TRANS- EN EXTRAMURALE ZORG.

9.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Samenwerkingspartner: gezamenlijke besluitvorming, interdisciplinair/ multidisciplinaire samenwerken en continuïteit van zorg.
- Organisator: verpleegkundig leiderschap, verpleegkundig ondernemerschap en coördinatie van zorg.

9.2 CONCREET:

1. In samenspraak met betrokkenen inventariseer je de nood aan coördinatie van de zorg.
  - Je kan zelfstandig een contactmoment of een overleg inplannen en de betrokken partijen informeren.
  - Je kan tijdens een contactmoment nood aan zorg inventariseren
  - Je kan tijdens een (vervolg)contactmoment de nood aan zorg en vervolgaanbod bespreekbaar maken, met aandacht voor cultuur sensitieve zorg, eigen kracht en komen tot een gezamenlijke besluitvoering.
  - Je maakt na afloop van het contactmoment afspraken met ouders op basis van een gezamenlijke besluitvoering en de gewenste participatiegraad van de ouder(s)/ kind.
  - Je formuleert en motiveert jouw visie op prioriteiten in de zorg zowel naar individu als team/ andere betrokkenen
  - Je coacht / ondersteunt de ouder in het (blijven) opvolgen van de nodige zorgen
  - Je brengt de nood aan coördinatie van zorg onder de aandacht.
2. Volgens de gestelde prioriteiten en vooropgestelde doelstellingen tref je maatregelen, zodat de juiste instelling, middelen en personen op het juiste tijdstip worden ingeschakeld.
  - Je weet welke maatregelen te nemen of contacten te leggen, zodat de juiste middelen, organisatie en personen optimaal benut/georganiseerd worden.
  - Je organiseert je eigen werk in functie van diverse taken en verantwoordelijkheden.
  - Je stelt prioriteiten in het uitvoeren van het diverse takenpakket
  - Je kan creatief en probleemoplossend denken en handelen
  - Je kan een planning zo efficiënt mogelijk opmaken.

- Je delegeert, plant en organiseert de zorgen die niet zelf kunnen uitgevoerd worden en volgt deze op.
3. Je kan intra-, trans-, en extramurale zorg proactief inschatten, signaleren, interpreteren, realiseren en evalueren in samenspraak met de cliënt en andere zorgverleners.
- Je initieert een teamoverleg, leidt dit en neemt verslag.
  - Je neemt deel aan overleg (met netwerkpartners, schoolverwante begeleiders, andere cliënten, ...)
  - Je waarborgt de continuïteit van zorg.
  - Je zorgt voor (warme) overdracht met netwerkpartners.
  - Je biedt kwaliteitsvolle zorg binnen de mogelijkheden van de omgeving en binnen de context.
  - Je werkt samen met andere zorgverstrekkers (zowel intra-, trans- en extramurale partners).

9.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Lok studenten voldoende uit hun tent. Daag ze uit op vlak van coördinatie en organisatie.

9.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student reflecteert op de efficiëntie van organisatie (voorbereiding/uitvoering van de systematische contactmomenten) en brengt dit, onder begeleiding van de mentor, in gesprek in het team.
- De student neemt het organiseren van de systematische contacten in een school op zich, van planning tot en met nazorg.
- De student voert zelfstandig het gesprek tijdens het contactmoment met aandacht voor gezamenlijke besluitvoering/ participatiegraad van de ouder/kind.
- De student neemt een coachende rol op tijdens het gesprek - motiveert tot opvolging van doorverwijzing (telefonisch/persoonlijk).
- De student organiseert en neemt deel aan een warme overdracht (contacten leggen met Kind & Gezin).
- De student neemt een volledig zorgtraject op zich: contacten leggen met netwerkpartners, school, coördineren van afspraken, coachen van ouder en kind.
- De student bereidt de overdracht met netwerkpartner voor en voert dit uit.
- De student doet na het consult/contactmoment de mondelinge en/of schriftelijke overdracht naar arts of team
- De student let proactief en doelgericht contacten met externe partners
- De student werpt een kritische blik op het toepassen van cultuursensitieve zorg
- De student doet vanuit het aanwijsbaar multidisciplinair team²⁶ (MDT) de aanvraag voor ondersteuning bij het VAPH.
- De student verkent het gemeentelijk aanbod in het kader van Gezonde gemeente/ gezonde school (themagericht).

---

²⁶ Multidisciplinaire teams (MDT's): Een multidisciplinair team is een dienst die personen met een (vermoeden van) handicap bijstaat bij de aanvraag voor ondersteuning bij het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap).

10. BEWAAKT EN BEVORDERT DE KWALITEIT VAN DE INDIVIDUELE EN GLOBALE ZORGVERLENING BINNEN DE EIGEN ORGANISATIE.

10.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Reflectieve EBP-professional: deskundigheidsbevordering.
- Organisator: veiligheid bevorderen.
- Professional en kwaliteitsbevorderaar: kwaliteit van zorg leveren, participeren in kwaliteitszorg.

10.2 CONCREET:

1. In alle omstandigheden verleen je de zorg volgens de criteria van kwaliteit van zorg: doeltreffend, efficiënt, veilig, rechtvaardig, tijdig, continu, multi- en interdisciplinair, cliëntgericht, volgens de juridische reglementering en wetenschappelijk gefundeerd.
  - Je kan de richtlijnen op kwaliteitszorg van het centrum terugvinden en interpreteren.
  - Je gaat op zoek naar lopende kwaliteitsprojecten binnen de organisatie
  - Je neemt het kwaliteitshandboek kritisch door en koppelt dit terug op de dagdagelijkse werking.
2. Je analyseert en stuurt je eigen handelen bij in functie van de kwaliteitscriteria, in dialoog met het team en de cliënt.
  - Je toetst je eigen handelen aan de kwaliteitsnormen.
  - Je vraagt actief naar de werkwijze voor evaluatie- en functioneringsgesprekken
  - Je analyseert je eigen handelen t.o.v. de cliënt met behulp van de beschikbare evaluatiemethodes van de organisatie om zo nodig je eigen handelen bij te sturen.
3. Bestaande zorgverlening analyseer je in functie van de kwaliteitscriteria. Je kan voorstellen tot aanpassing formuleren.
  - Je weet hoe de kwaliteitsbewaking binnen de organisatie gebeurt.
  - Je durft, binnen een veilig kader, de kwaliteitszorg van het centrum in vraag te stellen.
4. Je werkt actief mee aan projecten ter optimalisatie van verpleegkundige zorg, kaderend binnen de integrale kwaliteitszorg van de organisatie.
  - Je neemt deel aan intern overleg over kwaliteitszorg.
  - Je neemt deel aan vorming waarbij de eigen professionaliteit/de professionaliteit van de discipline versterkt wordt.

10.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Leer studenten hoe op jouw afdeling aan kwaliteit wordt gewerkt. Maak dit bespreekbaar en betrek hen bij de ontwikkeling en de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.
- Besteed tijdens de onthaal dag aandacht aan de veiligheidscultuur in de organisatie.
- Sta voor een 'no shame, no blame'-cultuur in de organisatie. Studenten die een (bijna-) incident waarbij zij direct of indirect betrokken zijn, correct melden, mogen hiervoor niet afgestraft worden.
- Kwaliteit houdt eveneens in dat je een student die het moeilijk heeft, de juiste feedback geeft.
- Betrek studenten bij tracers of opleidingen of peerview rond kwaliteit. Geef ze gerichte opdrachten om kwaliteitsaspecten na te kijken op de afdeling of in de organisatie.

10.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student formuleert voorstellen om de kwaliteitsvol werken tijdens de systematische contacten te optimaliseren.

- De student verdiept zich in een standaard en geeft een opfrissing op een interdisciplinaire vergadering. Bv. afsluitende activiteit: kennisoverdracht, kritische blik naar gebruikte materiaal binnen school- vs CLB-context en oefeningen uitwerken voor het team.
- De student neemt het kwaliteitshandboek door.
- De student neemt deel aan een interne werkgroep over het kwaliteitsbeleid.
- De student stelt de aangeleerde modellen kwaliteitszorg voor aan de discipline coördinator.
- De student loopt een dag mee met de kwaliteitscoördinator en stelt in samenspraak een project/procesfiche op.

11. INSTRUEERT, COACHT EN GEEFT LEIDING AAN LEDEN VAN EEN GESTRUCTUREERD TEAM.

11.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Samenwerkingspartner: interinter samenwerken.
- Organisator: verpleegkundig leiderschap en verpleegkundig ondernemerschap.

11.2 CONCREET

Studenten kunnen/mogen geen medewerkers coachen vanuit hun studentenrol, wel studenten en cliënten.

1. Je helpt medewerkers om eigen sterktes en zwaktes te (h)erkennen en te hanteren.
  - Je vraagt actief naar de strategie in het centrum in verband met centrum- en persoonlijke ontwikkelingsdoelen
  - Je kan methodieken inzetten om de eigen sterktes en zwaktes te herkennen.
2. Je bevestigt medewerkers in hun kwaliteiten en stimuleert ze tot verdere ontwikkeling.
  - Je richt je tot specifieke medewerkers in functie van je ontwikkeldoelen
3. Je geeft medewerkers gerichte instructies en feedback.
  - Je vraagt naar feedbackgesprekken na gezamenlijke interventies
4. Je bevordert de samenwerking.
  - Je draagt constructief bij tot het voorkomen en oplossen van conflicten.
  - Je herkent de principes van groepsdynamica tijdens het werken in groep en situeert jezelf in die groepsdynamiek.
5. Taken wijs je toe in functie van de competenties van de medewerker en rekening houdend met een efficiënte taakverdeling binnen het team.
  - Je leidt een overleg binnen een (klein) intra- of interdisciplinair overleg
  - Je bewaakt de opvolging van gemaakte afspraken.
6. Medewerkers ondersteun je en op een doelmatige wijze help je ze hij het functioneren op de werkvloer.
  - Je reikt suggesties aan ter versterking van het efficiënt werken
  - Je stelt onderwerpen voor het opstellen van een (verbeter)projecten voor
  - Je analyseert bestaande methodieken met als doel deze te optimaliseren.

11.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Betrek studenten die al stage doen (of al gedaan hebben) in de organisatie bij het onthaal van nieuwe studenten. Geef de student een actieve rol hierin: als spreker, gids, informatiebron.
- Laat studenten samenwerken, met de duidelijke opdracht om elkaar te begeleiden, zelfs al zitten ze in andere opleidingsfases of in verschillende opleidingen.

11.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student stelt theoretische modellen/methodieken om sterktes en zwaktes te herkennen voor in een interdisciplinair overleg.
- De student reflecteert vanuit theoretische modellen/methodieken over het interdisciplinair overleg.
- De student stelt theoretische modellen/methodieken rond persoonlijke ontwikkelingsplannen voor in een interdisciplinair overleg.
- De student reflecteert op de stagebegeleiding en formuleert voorstellen voor optimalisatie.
- De student stelt (verbeter)projecten voor en ondersteunt bij de implementatie.
- De student begeleidt andere studenten (lager niveau in de opleiding), volgens een eigen begeleidingsplan.
- De student observeert een team/groepsdynamiek en geeft feedback hieromtrent aan de medewerkers.
- De student observeert hoe de coördinerende verpleegkundige andere verpleegkundigen coacht en instrueert.

12.ZOEKT OP EEN GERICHTE EN METHODISCHE MANIER VAK- EN WETENSCHAPPELIJKE LITERATUUR OP, BEOORDELT DE RELEVANTIE EN BRUIKBAARHEID ERVAN, INTEGREERT NIEUWE INZICHTEN IN DE BEROEPSUITOEFENING EN -ONTWIKKELING, PARTICIPEERT AAN PRAKTIJKGERICHT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.

12.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Reflectieve EBP-professional: onderzoekend vermogen, inzet EBP, deskundigheidsbevordering en professionele reflectie

12.2 CONCREET:

1. Je kan een probleemstelling vertalen in concrete vraagstellingen.
  - Je formuleert vanuit de praktijk knelpunten
  - Je vertaalt deze knelpunten naar concrete (onderzoeks)vragen
  - Je beheerst het wetenschappelijk jargon van evidence based nursing
  - Je formuleert relevante onderwerpen voor bachelorproeven.
2. Je voert op een systematische en gestructureerde wijze een zoekstrategie uit naar vak- en wetenschappelijke literatuur.
  - Je kan gebruik maken van betrouwbare websites om vak- en wetenschappelijke vakliteratuur te raadplegen. (bv. Pubmed.com, Limo.be, NCJ.nl, NJI.nl, ZonMW, V&VN, Cebam, VVWJ.be, ...).
3. Literatuur kan je inschatten naar vakinhoudelijke en wetenschappelijke waarde.
4. Onderzoeksresultaten beoordeel je op hun bruikbaarheid in de verpleegkundige praktijk.
  - Je beoordeelt welke onderzoeksresultaten bruikbaar zijn in de praktijk en formuleert voorstellen tot verbetering
5. Je handelt op basis van verworven inzichten gebaseerd op geraadpleegde wetenschappelijke bronnen.
  - Handelingen kan je onderbouwen vanuit wetenschappelijke bronnen.
6. Je implementeert op een creatieve wijze onderzoeksresultaten uit relevante onderzoeksdomeinen in het eigen professioneel handelen, in de uitwerking van projecten en vernieuwingen in verpleegkundige praktijk.

7. Op een strikte en consequente wijze leef je de voorschriften in een onderzoeksprotocol na.
- Je past strikt en consequent de gangbare protocollen/standaarden toe.

12.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Overleg met hogescholen over mogelijke verbeterprojecten en streef hierbij naar een duurzame werking.
- Geef studenten de ruimte om naast praktische zorgtaken ook reflectie en studiewerk te kunnen doen.
- Bied studenten alle kansen door ze toegang te geven tot het elektronisch patiënten- of bewonersdossier en indien mogelijk tot de database met wetenschappelijke artikelen.
- Investeer samen met hogescholen in leezorginnovatiecentra.

12.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student kiest in overleg een relevante bachelor/masterproef, neemt deze door, maakt een samenvatting en presenteert deze voor collega-verpleegkundigen.
- De student verzorgt een workshop wetenschappelijke literatuur raadplegen binnen de organisatie.
- De student werkt mee aan een onderzoeksproject.
- De student brengt de centrum gebonden werkwijze naar anderstalige nieuwkomers in kaart en formuleert adviezen, gebaseerd op bestaande richtlijnen.
- De student brengt de centrum gebonden communicatie met anderstaligen in kaart en formuleert adviezen, gebaseerd op bestaande richtlijnen.
- De student kan antwoorden op eigen vragen/bedenkingen, bv. over de werking in de organisatie, opzoeken doormiddel van wetenschappelijke literatuur.

13. DRAAGT ALS AUTONOME PROFESSIONAL ACTIEF BIJ TOT DE PROFILERING VAN HET BEROEP EN STAAT KRITISCH TEN OPZICHTE VAN MAATSCHAPPELIJKE EVOLUTIES EN HET ECONOMISCH, SOCIAAL EN ETHISCH BELEID.

13.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Reflectieve EBP-professional: deskundigheidsbevordering en professionele reflectie.
- Professional en kwaliteitsbevorderaar: professioneel gedrag

13.2 CONCREET:

1. Je kan het verpleegkundig beroep situeren binnen de gezondheids- en welzijnszorg in nationaal en internationaal perspectief.
  - Je kan het beroep binnen de preventieve zorg situeren.
  - Je kent de afbakening tussen preventieve en curatieve zorg.
2. Je kent en raadpleegt de beroepsorganisaties, hun informatiebronnen en –kanalen.
  - Je participeert in netwerken van belangen- en beroepsorganisaties (werkgroep verpleegkundigen VVVJ, werkgroepen NVKVV/FNBV...
3. Vanuit de eigenheid van het verpleegkundig beroep kan je je profileren tegenover andere professionals.
  - Je werkt actief mee aan een positief imago.
  - Je denkt mee na over bekendmaking van de preventieve gezondheidszorg in CLB.
  - Je neemt deel aan werkgroepen zowel intern als extern.

- Je kent het principe van subsidiariteit tussen professionals.
4. Je herkent het effect van economisch, sociaal en ethische beleid in eigen werksituaties en reflecteert daarop vanuit zorggeoriënteerde kaders.
  5. Je werkt mee aan de opleiding van studenten ter ontwikkeling van het verpleegkundig beroep en de kwaliteit van de gezondheidszorg.

13.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIJEN?

- Draag je gedrevenheid en enthousiasme uit naar de studenten.
- Profileer de verpleegkunde en de enorme diversiteit van de job.

13.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- Je presenteert het CLB en meer specifiek de preventieve gezondheidszorg voor andere disciplines en externe fora.
- Je formuleert verbeterpunten voor de integratie van preventieve gezondheidszorg in de leerlingenbegeleiding.
- De student schetst preventieve gezondheidszorg in K&G/CLB binnen de organisatie van de preventieve gezondheidszorg in Vlaanderen.
- Je vergelijkt de rol van de verpleegkundige in CLB/K&G met de rol in andere zorginstellingen
- Je neemt deel aan een teamoverleg en beschrijft de rol als verpleegkundige hierin, je formuleert eventuele suggesties ter versterking ervan.

14. REFLECTEERT CONTINU OP HET EIGEN VERPLEEGKUNDIG HANDELEN, ANALYSEERT ZIJN LEERBEHOEFTE EN VERTAALT DEZE AUTONOOM IN INITIATIEVEN TOT PROFESSIONALISERING EN EVENWICHTIG FUNCTIONEREN.

14.1 WELKE CANMEDSROLLEN VULT DE STUDENT IN?

- Reflectieve EBP-professional: professionele reflectie.
- Professional en kwaliteitsbevorderaar: professioneel gedrag.

14.2 CONCREET:

1. Je reflecteert over het eigen handelen en gaat constructief om met feedback.
  - Je neemt deel aan intervisie.
  - Je maakt gebruik van de door de school aangereikte evaluatiemethodes.
  - Je vraagt actief feedback.
3. Je analyseert kritisch de eigen verpleegkundige competenties door het benoemen van de eigen sterktes en zwaktes en realiseert op basis hiervan de eigen professionele ontwikkeling.
  - Je hebt je inzicht in je sterktes en zwaktes.
  - Je kan jezelf werk- en verbeterpunten op leggen.
  - Je formuleert eigen opleidingsbehoeften, -noden en -wensen.
  - Je gaat actief op zoek naar leeransen.
4. Je herkent en erkent de grenzen van de eigen deskundigheid en schakelt andere disciplines in indien de eigen deskundigheid ontoereikend is.
  - Je geeft aan wanneer je je nog niet klaar voelt voor een bepaalde taak/verantwoordelijkheid.
  - Je gaat zelf op zoek naar bijkomende informatie en ondersteuning.
5. Je verzekert de eigen zelfzorg en behoudt het evenwicht tussen werk en privéleven

- Je brengt eigen gevoelens/gedachten i.v.m. bepaalde thema's, onderwerpen, gebeurtenissen in gesprek
- Je durft ervaren stress bespreekbaar te stellen.

14.3 WAT KAN EEN MENTOR/K&G/CLB DOEN OM IN DIT GEBIED ALGEMENE STEUN TE BIEDEN?

- Maak werk van sterke mentoren: versterken in het feedback geven aan studenten.
- Geef op regelmatige basis feedback aan de student.
- Geef zowel schriftelijk als mondeling feedback.
- Welke kansen kan het team de student bieden?
- Hoe pak je situaties samen aan?
- Wees je bewust van je rol en je impact op de verdere loopbaan van elke student.
- Stimuleer je teams om studenten alle kansen te geven.

14.4 WELKE STAGE ACTIVITEITEN KUNNEN HOREN BIJ DIT DLR?

- De student start voorbereid op stage (leerdoelen uitgewerkt, kennis gemaakt met website van de organisatie...).
- De student verwoordt eigen noden in deskundigheidsverhoging.
- De student bespreekt eigen leerkanalen en initiatieven met de mentor.
- De student formuleert stappen tot eigen bijsturing/bijscholing.
- De student bespreekt situaties waarin hij/zij zich niet goed bij voelt met de mentor.